

her paa den gifte Kvindes Vegne, ere overordentlig beskædne; det er ingen gjennemgribende Reform i nogen Henseende; det Bestaaende bestaar, efterat disse Ændringer ere vedtagne, i Hovedsagen paa samme Maade som tidligere; men der er givet visse Begrændsninger, enkelte af de største Ubilligheder i den nu gjældende Ret ere affaarne ved disse Ændringer, og jeg tror, at saa vidt maatte vi vel kunne komme.

Justitsministeren (Nellemann): Det Foredrag, som den ærede Ordfører for Stillerne af Ændringsforslagene (Hørrup) nu holdt, faldt i to Afdelinger, idet han først forudsiftede nogle almindelige Betragtninger og derefter gik over til at motivere de enkelte Ændringsforslag, som han har stillet. De almindelige Betragtninger, som det ærede Medlem sendte forud, kunde jeg forsaavidt forbigaa, som det ærede Medlem selv har indrømmet, at Ændringsforslagene ingenlunde ere Konklusioner af saadanne Præmisser, men selv erkjender, at de Konklusioner, som skulde uddrages af de Præmisser, der laa i hans almindelige Betragtninger, vilde gaa meget videre. Det ærede Medlem erkjendte det selv og udtalte selv, at saavidt, som han maatte gaa, dersom han vilde realisere de almindelige Betragtninger, han havde begyndt med at udmale, turde han ikke gaa. Han vilde indskrænke sig til meget Mindre og opstille en Række Ændringsforslag, som vi forsaavidt kunde vedtage med rolig Samvittighed, som vi kunde sige os selv, at vi derefter dog vilde være et Par Hundrede Aar bagefter den almindelige Verdensudvikling. Vi kunde saaledes være rolige i vor Samvittighed for, at vi ikke gik ud over, hvad adstaaende danske Statsborgere kunde tillade sig. Forsaavidt har det ærede Medlem selv revet Traaden over mellem de foreliggende Ændringsforslag og de almindelige Betragtninger. Jeg skal derfor ikke længe opholde mig ved disse almindelige Betragtninger, fordi vi, dersom man vilde gaa ind paa dem, vilde staa for en Uendelighed af Diskussion, forudsat iøvrigt, at Thingets Medlemmer vilde interessere sig for og deltage deri. Thi da vilde vi komme ind i en Række af vanstelige Materier, som neppe kunde udtømmes ved mange Dages Forhandlinger. Men jeg kan dog ikke undlade at sige et Par Ord om disse almindelige Betragtninger, navnlig fordi denne Forsamling for den største Del bestaar af Ikke-Jurister, — overfor Jurister vilde det ikke være nødvendigt, thi enhver Jurist vil vide, at det ærede Medlems Fremstilling af den danske Lovgivning kunde være meget underholdende, men dog i alt Fald ikke var Andet end et Karrikaturbillede, som vel tildels var fremsat for at vække Interesse for Spørgsmaalet om en Reform, for at gjøre det Bestaaende saa fort som muligt — om jeg maa udtrykke mig saa — og saa meget som muligt at fremkalde

Appetit for at gjøre Forandring deri. Men da, som sagt, en meget stor Del af denne Forsamling ikke er Jurister, kan jeg ikke undlade at gjøre nogle Indsigelser, at tage nogle Forbehold overfor den giine Fremstilling og sige beroligende, at saa galt er det dog heller ikke, som det ærede Medlem vilde gjøre det. Jeg tror ikke, at man i juridiske Lærebøger saa lidt som andre Steder stiller den Sætning op, at Ægtefællene er et Fællesskab, som hviler paa den fuldstændige Lighed Grundsatning i alle Retninger. Det gjør man ikke; og hvad enten man er mer eller mindre heldig i sine Udtryk, tror jeg ikke, at nogen juridisk Lærebog opstiller dette med den hemmelige Bagtanke derved at faae Folk til at tro, at dette Fællesskab hviler paa fuldstændig Lighed, baade i Henseende til Eiendomsretten og Raadigheden. Men jeg tror derimod, at man med rolig Samvittighed kan sige, at Formueforholdet mellem Ægtefæller i Virkeligheden kan betegnes som et Formuefællesskab og da som et saadant, at Enhver eier Halvdelen af den foreliggende Masse, og jeg tror paa den anden Side, at man ikke i vor Ret kan sige, at det gjælder som i England, at Formuen, idetmindste forsaavidt den bestaar i rørlige Ting eller Forandring, ved Ægtefællene bliver Mandens — længere kan man nemlig heller ikke gaa i England. Det tror jeg paa ingen Maade, man kan sige hos os; det viser sig i alle Tilfælde, hvor Ægtefællene opløses. Var det virkelig saaledes, at Manden ved Ægtefællets Indgaaelse erhvervede Konens Formue og dermed Basta, maatte det antages, at naar Ægtefællene opløses ved den Enes Død eller ved Skilsmisse, tog Manden det Hele og, hvis Manden var død, hans Arvinger overfor Konen eller hendes Arvinger, idet dette maatte være Konsekvensen af denne Betragtning. Men saaledes er det jo, som Alle vide, ikke; at Forholdet er et Formuefællesskab til lige Deling, viser sig netop i ethvert Tilfælde, hvor Formuefællesskabet opløses. Men ganske vist stille de juridiske Systemer det ikke under Stolen, at Manden har Raadighed over dette Fællesskab, at Manden raader for det Hele, saalænge Ægtefællene bestaar; de tænke ikke paa at negte, at Manden saa længe har Bestyrelsen af Boet og regierer derover som absolut Herre. Han er Konens Værge, og det er meget sandt, hvad den ærede Forslagsstiller sagde, at han er ukontrolleret Værge og for saa vidt har en Myndighed større end den, som en Umyndiggjorts eller en Umyndigs Værge har. Dette indrømmes, som sagt; men det skulle de juridiske Systemer heller ikke under Stolen. Men skjøndt hele dette Forhold ganske vist kan lede til store Misbrug og megen Uret mod Konen — det kan Ingen negte — maa man, før man uden videre sælber Dom over dette System, ikke glemme, at der ved Siden deraf i dansk Ret er opstillet den Retregel, at Manden skal sørge for Konen og